

משטרת ישראל
נהלי אגף התנועה

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

פרק: תנועה	תת-פרק: תעבורה	מספר: 02.231.02

נהלי את"ן

שם: הטיפול בנהג שכושר נהיגתו לקוי

תאריך פרסום: 21/11/2023
תאריך תחילה: 21/11/2023
תאריך ביטול:
נוסח: 3

תוכן עניינים

1. כללי
 2. המטרה
 3. הגדרות
 4. הבסיס החוקי
 5. השיטה
 6. קריטריונים להפניית נהג למרב"ד
 7. פיקוח ובקרה
- נספח

1. כללי

לרשות הרישוי יש סמכות לזמן בכל עת בעל רישיון נהיגה לבדיקה רפואית, ולהתלות או לפסול לתקופה מסוימת או לצמיתות, את רישיונו של אדם מטעמי בטיחות התנועה, או להתנות בו תנאים.

2. המטרה

לקבוע באילו מקרים יש להפנות נהג שעולה חשד לגביו כי כושר נהיגתו לקוי למשרד הרישוי, ובאילו מקרים ניתן להפנותו ישירות למכון הרפואי לבטיחות בדרכים.

3. הגדרות

א. **המרב"ד** – המכון הרפואי לבטיחות בדרכים.

ב. **קצין ממונה** – ק' משטרה המשמש באחד מהתפקידים האלה: רמ"ד תעבורה, ק' את"ן מרחבי, ק' את"ן מחוזי, מ' מתנ"א אזורי, ק' בוחנים, רמת"ד.

4. הבסיס החוקי

א. סעיף 1 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת התעבורה**") קובע: "רשות הרישוי – עובד משרד התחבורה שמונה כדין להיות סגן מנהל כללי לתנועה במשרד התחבורה, לרבות עובד ציבור אחר, שהוא אצל לו מסמכותו כרשות רישוי ... לעניין פלוני או לסוג של עניינים; בהגדרה זו "עובד ציבור" עובד בשירות המדינה ... או קצין במשטרת ישראל".

ב. בהודעה שהוצאה ע"י מנהל אגף הרישוי בשנת ה'תשמ"ו-1986 בדבר אצילת סמכויות (י"פ תשל"ו עמ' 2775) נקבע: "בתוקף סמכותי לפי סעיף 1 לפקודת התעבורה (- להלן הפקודה), אני מודיע כי אצילתי לכל קצין משטרה בדרגה שאינה פחותה מדרגת מפקח, את סמכויותי כרשות רישוי לפי תקנה 212(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן-התקנות), להזמין בעל רישיון נהיגה לבדיקות רפואיות אל רופא מוסמך כמשמעו בתקנה 193 לתקנות, ובלבד שהזמנה לבדיקה רפואית כאמור תבוא עקב שימוש בסמכויותיו של קצין המשטרה לפי סעיף 47(ב) ו-1(ג) לפקודה".

ג. סעיף 51 לפקודת התעבורה – "רשות הרישוי רשאית, בהחלטה מנומקת, לפסול אדם מהחזיק ברישיון נהיגה לצמיתות, לתקופה מסוימת, או עד למילוי תנאים שייקבעו בהחלטה, אם היא משוכנעת שבעל הרישיון אינו ראוי לנהוג מחמת כושר נהיגה לקוי".

ד. תקנה 211 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**") – "רשות הרישוי רשאית להזמין בעל רישיון נהיגה להתייצב בפניה במקום ובמועד הנקובים בהזמנה, לשם-

1) בירור כושר הנהיגה שלו, לרבות פסילתו מהחזיק ברישיון או התנאת תנאים ברישיון;

2) בירור נסיבות כל עבירה הנוגעת לכושר הנהיגה שלו ושעליה הורשע; ...".

ה. תקנה 212(א) לתקנות התעבורה – "רשות הרישוי רשאית בכל עת להזמין בעל רישיון נהיגה לבדיקה רפואית לרבות בדיקת כושר ...".

ו. תקנה 193א לתקנות התעבורה – הרופא המוסמך ... או מי מטעם רשאי להביא בחשבון מידע מן המרשם הפלילי לפי חוק המרשם ותקנת השבים, התשמ"א-1981 לגבי מבקש רישיון נהיגה או בעל רישיון, לצורך עריכת בדיקות לפי סימן זה.

- א. מכוח האצלת הסמכות שהוענקה ע"י משרד הרישוי, רשאי קצין בדרגת מפקח ומעלה – **להפנות נהג ישירות למרב"ד** בתנאי שנתקיימו **שני** התנאים האלה:
- (3) הקצין פסל את הנהג מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה של 30, 60 או 90 יום מכוח הסמכות המוקנית לו בסעיף 47(ה) לפקודת התעבורה (להלן: "**פסילה מנהלית**").
- (4) מתעורר אצל הקצין חשד סביר כי מצב בריאותו הגופני או הנפשי של הנהג הנפסל, משפיע על כושר נהיגתו באופן שיש בו משום סכנה בטיחותית.
- ב. במקרים אחרים בהם עולה חשד בדבר כושרו של הנהג לנהוג בשל מצב גופני או נפשי לקוי, אולם הנהג לא נפסל (לא נגרמה תאונה ולא בוצעה עבירה מהתוספת הרביעית), יעביר קצין בדרגת מפקח ומעלה **בקשה למשרד הרישוי המחוזי** לבחינת כושרו של הנהג.
- ג. ההפניה למרב"ד או לאחד ממשרדי הרישוי המחוזיים תיעשה על גבי טופס מ-4224 (**ראה נספח**) תוך פירוט הנסיבות בגינן עולה החשד בדבר כושרו הלקוי של הנהג. העתק מההפניה יישמר ביומן הפסילות המנוהל ע"י רכז היחידה למעקב, כמו כן תירשם ההפניה ביומן הפסילות בעמודת ההערות.
- ד. בהפניה שהועברה באמצעות הדוא"ל, יישמר בנוסף אישור קבלת הדוא"ל מהמרב"ד.
- ה. על ראש מדור תאונות דרכים או מי מטעמו (ובמחוז ת"א וי-ם קצין הבוחנים או מי מטעמו) לבדוק אחת לחודש את יומן הפסילות.
- ו. לא נתקבלה תשובה מהמרב"ד – ייצור קשר עם מנהל המרב"ד. התקבלה תשובה – יש לתייך בתיק החקירה. בכל מקרה אין לעכב העברת תיק חקירה לפרקליטות/לתביעות בשל עיכוב בקבלת התשובה.
- ז. אם החליט הקצין לזמן את הנהג למרב"ד, עליו למלא ההפניה בנספח ולצרף להפניה העתק מן המרשם הפלילי והתעבורתי של הנהג.

6. קריטריונים להפניית נהג למרב"ד

- א. להלן הקריטריונים להפניית נהיגה למרב"ד בשל חשד לכושר נהיגה לקוי (ההפניה תיעשה על ידי קצין בדרגת מפקח ומעלה):
- (1) שמיעה לקויה – רק בנוגע לבעלי רישיון רכב ציבורי, רכב ביטחון, רכב להסעת ילדים.
- (2) נכות העלולה למנוע מבעל הרישיון שליטה ברכב ורישיון הנהיגה שלו לא הוגבל בהתאם לכך. במקרה זה יש לבדוק אם קיימת התאמה בין תנאי הרישיון לרכב לבין הרכב בו נהג.
- (3) מנסיבות המקרה עולה כי הנהג איבד שליטה ברכב כתוצאה ממחלה כלשהי, או שסבל מאיבוד הכרה פתאומי (כגון: מחלות לב, מוגבלות במערכת העצבים, מחלת נפילה, מחלת פרקינסון או מוגבלות במערכת העצמות) או מחלות שעל פי דיווח הנהג גרמו לתאונה.
- (4) נראה כי בשל מצב נפשי או קוגניטיבי המשך נהיגתו מהווה סכנה.
- ב. בכל מקרה אחר שיש חשד לכושר נהיגה לקוי אשר אינו עונה לאחד הקריטריונים הנ"ל, יש לדווח לקצין הממונה אשר יחליט אם להעביר דיווח למשרד הרישוי המחוזי. מקרה של חשד לראייה לקויה יש להפנות את הנהג למשרד הרישוי המחוזי ולא למרב"ד.
- ג. בכל מקרה של התלבטות לגבי הקריטריונים להפניית נהג, ניתן להתייעץ עם רופא מהמרב"ד.

- ד. דרכי התקשרות עם המרב"ד – בדוא"ל: Reports_marvad@moh.gov.il או באמצעות דואר למען: המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, בכתובת מנחם בגין 116 ת"א מיקוד 6473912.
- ה. דרכי התקשרות עם משרד הרישוי המחוזי – רח' הלוחמים 1, ת.ד 270 חולון.

7. פיקוח ובקרה

האחריות לתיקוף ועדכון הנוהל היא של מחלקת התנועה באמצעות מדור תעבורה באת"ן. פיקוח ובקרה על קיום הוראות הנוהל ייעשה על ידי ק' את"ן מחוזיים, ועל ידי מחלקת התנועה באמצעות מדור תעבורה באת"ן.

נספח – טופס הפנייה למרב"ד/משרד הרישוי המחוזי מ-4224

מדינת ישראל

משרד התחבורה / רשות הרישוי

מס' התנועה _____

המען _____

מס' טלפון _____

תאריך _____

ת"ד/נ"ב/פ"ל/דו"ח מס' * _____

המכון הרפואי לבטיחות בדרכים

רחוב הארבעה מס' 14

תל-אביב

אגף התנועה _____

המען _____

מס' טלפון _____

תאריך _____

ת"ד/נ"ב/פ"ל/דו"ח מס' * _____

הנדון: הפניה לבדיקה רפואית

סימוכין: נוהל מת"ן 02.231.02

הנהג שפרטיו רשומים מטה:

שם האב	שם פרטי	שם משפחה	נתינות (לאחר זר)	מס' הזהות / דרכון *	
תאריך ההוצאה	סוג ר"נ	מס' רישיון נהיגה	תאריך לידה	אין הלידה	המין
מס' טלפון	מיקוד	מס' בית/דירה	רחוב	המען: יישוב	☐ זכר ☐ נקבה

1. ☐ היה אחראי לגרימת תאונת דרכים: ☐ שבה נהרג אדם ☐ שבה נחבל אדם ☐ שבה ניזוק רכוש
2. ☐ עבר לעיני השוטרים עבירה מהתוספת הרביעית

נסיבות המקרה: בתאריך _____ שעה _____ מקום _____

3. הנהג נפסל על ידי קצין משטרה.

4. מחומר הראיות עולה כי מצב בריאותו ו/או כושר נהיגתו של הנהג עלולים להשפיע על בטיחות התנועה, מנימוקים אלה: _____

נבקשכם לזמן את הנהג הנ"ל לבדיקה רפואית.

נא העבירו את המלצותיכם למשרד הרישוי המחוזי ולאגף התנועה הנ"ל.

פרטי הקצין המפנה:

מס' אישי _____ דרגה _____ שם פרטי ושם משפחה _____ תפקיד _____

חתימה _____

* למחוק את הבלתי מתאים.
☐ לסמן × במקום המתאים.

הצהרה בדבר ויתור על סודיות אינפורמציה רפואית

אני החתום מטה מצהיר ומתחייב למסור לרופא הבדק מטעם המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, ידיעות מלאות ונכונות על מחלותיי וליקויי הבריאותיים בעבר והיום. הנני מוותר על הסודיות בנוגע למחלותיי בעבר, בהווה ובעתיד, לגבי המוסדות הרפואיים הבודקים אותי, והנני מבקש בזאת מאת כל מוסד רפואי למסור אינפורמציה בקשר למחלותיי, מצבי הרפואי וכל אינפורמציה אחרת שתידרש לרופא המכון או בא כוחו.

הנני חבר קופת חולים: ☐ כן ☐ לא

שם קופת החולים _____ סניף _____

מס' חבר _____ שם הרופא המטפל _____

תאריך _____ שם _____ חתימה _____

ט"4224